

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

Diss. 2. De Fiducia in Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

II. DISSERTATIO.

De Fiducia in Deo.

I.
Fiducia in
Deo qui-
bus nita-
tur.

Hæc velut columnis quatuor firmis & inconcussis innitur: Dei scilicet bonitate, misericordia, & omnipotentia: tum Christi meritis: Deinde B. Virginis ac Sanctorum intercessionibus: Denique Dei promissis.

Bonitatem Dei mirum in modum testatam facit vox Patris, quâ Pater noster esse, & appellari voluit. Cùm in hanc lucem nascimur, non eligimus Patrem mortalem arbitrio nostro; sed eum qui nobis obtingit, accipimus: si unicuique nostrum eligendi patrem daretur optio; non puto quemquam è nobis futurum, qui non patrem omnibus naturæ & fortunæ donis instructissimum eligeret: vellemus illum prudentem esse, qui nos regeret; bonum, qui singulariter amaret; opulentum, qui beneficeret; potentem, qui protegeret, & mala averteret; clementem, qui cum delinquentibus mansuete ageret. Hæc omnia in nostro Patre celesti luculentè congesta habemus: Sapientiam ejus infinitam mundus ipse, ejusque gubernatio manifestat. Bonitatem ejus, quia nec cogitatione comprehendi, mul-

tò minus sermone explicari potest. Sanctus Thomas hæc amplificatione utcūque adumbrare nititur: Si omnes Angelici Spiritus creati, & qui creati possunt, in explicanda, describendaque Dei bonitate, omnem suæ mentis aciem simul conferre vellent, & oceanus illis esset pro atramento, & quanta-quanta est cæli vasta extensio pro pergamento; ubi illam scribendo rotam implessent, vix dimidium Bonitatis divinæ describendo explicassent: & cùm vox expeditior sit, quàm scriptio; si stellæ omnes, & omnes guttæ maris verterentur in voces, obmutescerent citius, quàm particulam tantæ Bonitatis pro merito declararent: & cùm cogitationes sint magis expeditæ, quàm voces; si omnis arene pulvisculus, & omnia grana sementis verterentur in corda, quæ tantæ bonitati penitissimè cognoscenda se explicarent; citius cogitando rumperentur, quàm decimam partem tantæ bonitatis attingerent: Ecce quantæ Bonitatis Patrem habemus, qui nobis bona omnia procurat: & ut id nobis sit persuasissimum verbo, & factò, & ingenti beneficiorum profusione, & continuatione contendit. Hinc monet nos Christus, ne Patrem vocemus super terram; quia nobiliorem Patrem habemus in cælis: cujus comparatione, is, qui

2.
De Boni-
tate.
Opusc. de
Beatiud.

qui nos in terra genuit, etsi opulentissimus sit, & liberalissimus; nullus tamen est, & Patris nomen non meretur. Imò à Christo mali Patres appellantur; cùm dicit: *Si vos cùm sitis mali*, (comparatione scilicet Patris cœlestis) *nostis bona data dare filijs vestris, quanto magis Pater cœlestus dabit spiritum bonum petentibus se?* Ex quo audet dicere S. Thomas; omnem bonitatem creatam, tam eorum qui sunt in cœlo, quàm eorum qui degunt in terris, divinæ Bonitati comparatam, malitiam esse, hoc est bonitatis nomen non mereri.

Luc. 11.

Opusc. de
beatis.
2. principali.

Serm. 6. de
nativitat.

1. Ephes. c.
33. & omni-
potentia.

Quantum verò beneficium sit tanti Patris filios esse, dum ostendere vult S. Leo, dicit; illud reliqua Dei dona excedere, atque in eo admirabilem honorum copiam reconditam esse. Sed & S. Joannes hoc pro immensæ charitatis argumento à nobis recognosci vult: Videte, inquit, qualem charitatem dedit nobis Pater: ut filij Dei nominemur, & simus: filij tanto Patri amantissimi, quos habet in delicijs, & quorum bono perpetuò invigilat. Patres terreni infirmi, & restrictæ facultatis, ac potentiæ id facere non possunt; exhauriuntur eorum facultates, & ne sibi tandem deficiant, timent: at verò Deus, cujus thesauri infiniti semper redundant, liberali profusione ditescit potius, quàm vel tantillum de opulencia

sua diminuit. Unde S. Basilius e-
jus cum fonte comparisonem
mancam, & insufficientem esse ar-
bitratur; quia tantum de fonte à
multis hauriri potest, ut tandem
exarescat: illius proinde munifi-
centiam multò melius cum fonte
igneo, quàm cum aqueo conferri;
à quo si omnis multitudo lumen
& calorē sumit, tantum abest
ut exhauriatur, quin potius
diffundit se & multiplicatur: si tali
fonti mens & rationis usus cō-
peteret, quàm libenter omnibus
luminis sui & caloris copiam faceret!
Atque hæc est causa, cur
Deus de paucitate ad se pro im-
petrandis beneficijs accedentium
conqueratur; & à Propheta pro-
clamari velit: *Accedite & illuminamini.*
& ipse met: *Qui sitit, veniat.*
Neque deterrere nos debet malitia
nostra, quasi filij loco excideremus;
quia tam bono Patri parùm obsequentes
extitimus; nam & filius Prodigus post
opes paternas dissipatas audet dicere:
Surgam, & ibo ad Patrem: & acci-
dens ad genua, *Pater*, inquit, *peccavi
in cælum, & coram te:* quomodo enim
in suprema miseria peccati defineret
esse Pater, qui Pater misericordiarum
appellari dignatus est?

In omnibus igitur anxietatibus,
& angustijs ad hunc Patrem, qui
Pater etiam totius consolationis
dici voluit, confugiendum est,

Hier. 1. 4
Ergo.

xemp
ulipp
xund

1. 6.

4.
In illis
quiescit.

est, qui nos magis amat, quam ipsi nosmet amamus, & omnimoda beneficiendi ac succurrendi pollet potestate. Imitandus hac in re Christus Dominus, qui cum eò miseriarum redactus esset, ut clamaret: *Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me*; paulò post fiducià admirabili vitam, animamq; suam Paternæ curæ committit, exclamans: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.*

exemplo
philippi
secundi.

1. 6. 4.

Quantum tranquillitatis & pacis in hac filij erga Patrem cælestem fiducia reperiat animus, expertus est Philippus secundus Hispaniarum Monarcha, qui supremæ ægritudinis tempore verba quæ sequuntur, à filia sua Elizabetha, ex Blosij Enchiridio sapius sibi legi voluit: fortè hoc te angit, quòd ignores, quomodo te migrantem Deus excepturus sit, utrum ad æternam paradisi requiem, an ad transitoriam purgatorij pœnam: non est necesse aliquid horum scias: sicut tibi placet dulcedo divinæ misericordiæ peccata dimittens; ita displicere non debet pulchritudo divinæ justitiæ peccata expiantis. Perfecti viri, quò dignius emendare possent, quidquid in benignissimum Redemptorem suum commiserunt, parati essent non solum ad Purgatorium, sed & ad infernum descendere, si divinæ Justitiæ decor id omnino exigeret; ista cer-

titudo tibi sufficiat, quòd habeas Dominum pijsimum (addo ego, & Patrem amantissimum) qui potest, & vult salvare te, si humiliter confidas in eo, non in te. Multū illi placeamus, dum voluntatem, ejus ita diligimus, & providentiæ ipsius tam plenā fiduciā in spiritus humilitate nos committimus; ut etiam nescire gaudeamus, quid ipse circa nos agat.

Dixit aliquando Deus S. Lugardi: Si intelligas hæc verba, *Portio tua ego sum*, nihil aliud requires; & reliqua tibi auferri facillè permittes, dummodo me retineas. Experimur ubi eò pervenimus; veram esse S. Augustini *in sent.* sententiam: *Quisquis Deum, non se ipsum amat, verò se amat*; qui enim non potest vivere de se, moritur utique amando se: displicentes amati à Deo sumus, ut fieret in nobis, unde placeremus.

Secunda Columna Fiduciæ, Iesus Christus.

Magnam ad Fiduciam incitamentum est Mediatoris nomen, quod Christus jure optimo promeritus est: dum tanto dispendio suo humanum genus Patri reconciliavit, & medius inter Justitiam pœnas pro peccatis exigentem; & hominem multis

5.
Mentis
Christi
Mediatoris.

Kkkk 3

titulis

titulis reum se constituit; pro illo fecit satis; ac magnam deinceps timendi materiam sustulit, majoremque fidendi ansam supeditavit.

Et Advocati.

2. Voluit etiam Advocatus appellari, quia causas & lites, quibus ob crimina admitta de capite nostro agitur, agendas suscepit, & nullam unquam perdidit omnibusque, qui negotium suum illi commiserunt, absolutionem semper obrinuit. Quin imò illis operam & subsidium offert, qui vel ignorantia, vel foecordia capitis periculum negligentes illud non requirunt, ut fecit Samaritanæ, Zacchæo, & pluribus alijs, atque in hoc se delectari ostendit, ut fame prope enecti, ad opiparæ mensæ conspectum solent recreari.

L. 5. c. 136.
Patet raro
exemplo.

Rem admirabilem ex processibus pro canonizatione B. P. Francisci Borgiæ desumptam narrat P. Nirenbergius in ejus Patris vita Hispaniæ conscripta. Dum Pater Franciscus iter haberet per aliquod Hispaniæ oppidum, intellexit virum nobilem de vitâ periclitari, & tamen nolle confessione, & accusatione Peccatorum se ad mortem disponere: positus Pater ante crucifixi, quam secum ferebat effigiem genibus, Christum suppliciter rogat, vellet homini misero succurrere. Audivit Christus ejus preces, dixitque iret

ad ægrum; se in habitu medici compariturum, & dum ad confitendum peccata hominem inducere conaretur, simul opem se laturum: quod & præstitit, quamdiu Pater hominis pertinaciam frangere & confessionem persuadere nisus est. Quod dum frustra fit, disparuit, & paulò postetiam Pater domum repetit, atque ibi ante Crucifixum prostratus ardentius, quàm antè deprecatur, sibi que salutem animæ istius donari efflagitat. Tum ad illum Christus: Vt videas, inquit, quàm miseri istius hominis salus mihi cordi sit; vade & me in effigie ad illum defer. Redit itaque ad ægrum Pater, & Crucifixi effigiem ostendens, per immensam, quam ejus causâ Christus in cruce moriens testatus est charitatè, illum etiam atque etiam rogat, ut beneficio sanguinis pro se effusi, uti velit; dumque ille non seditur, ecce omnia crucifixi vulnera, sanguine manare incipiunt, & Christus ipse voce intelligibili in medium adferens ea, quæ pro ejus salute passus est, monet ut in bonum suum ea convertat: cùmque hic in pervicacia perseverat, tum avulso à cruce brachio, sanguinem è latere suo defluentem manu corripit, illud in ejus faciem projicit, dicens: Quandoquidem in tui salutem hoc sanguine uti non vis, sit ille tibi in con-

In casu
manus
s.
7.
Confir
matur
dicitur
Theres

condemnationem ; tum miser blasphemans continuò expiravit. Quis ad tantæ charitatis iteratam demonstrationem, & ad spem in tam benigno, & munifico patre collocandam, non excitetur. Quis in ejus vulneribus & cruce ingens sibi constitutum præfidiū non videt ? quod exemplo opinionum Arabiæ faciendum monet B. Franciscus Salesius : In Arabia, inquit, dum cælum obnubilatur, & tonitrua, fulguraque, & fulmina congeminantur, Pastores se gregemque suum subter Laurum deducunt, ut ejus ramis ab omni injuria defendantur ; ita nos dum res adversæ minantur & ingruunt, ad sanctæ Crucis umbraculum confugere oportet, & fidendum, Deum amanti, & in Christi meritis spem collocanti omnia prosperrimè ad animæ salutem cessura,

In cas. au. manf. 6. c. 7. Confirmatur doctrina S. Theresiæ.
 Auctor est S. Theresia, ut cum paupertatis nostræ, & imperfectionum nostrarum consideratio nos angit, tum iis omissis & quodammodo oblivioni traditis, reservatâ quadam in genere peccatorum memoriâ nos in divinæ misericordiæ sinum abjiciamus, ut cum solvendo non sumus, ipse misericordiâ, qua erga peccatores utitur, supplere dignetur : additque quandam personam (arbitror ipsammet fuisse) cum angeretur nihil sibi suppeteret quod Deo

offerret, Christum pro anxietatis istius levamine suos omnes dolores & labores illi donasse, monuisseque, ut illos tanquam jam suos æterno Patri præsentaret ; à quo tempore ita recreatam, & locupletem illam fuisse, ut tantidoni oblivisci non posset, cujus vel sola memoria novos semper animos adderet.

Simili ferè cogitatione animabat se alius ; dicebatque sibi : si homo opulentus & liberalis alicui pauperi mille ducatos testamento legasset, eosque in fida amici manu, quoties pauper peteret, numerandos certâ quantitate deposuisset ; pauper ille, etsi tanto munere indignus, legantis testamento confusus, ad illam eleemosynam obtinendam tanquam jus ad illam habens audacter accederet, & si aliquis objiceret indignitatem, illumque vellet idem repellere, meritò responderet ; pecuniam illam non à se exigi, quasi meritis suis debitam ; sed alterius bonâ erga se voluntate obfignatam, ut quoties ejus qui legavit nomine eam peteret, continuò sibi numeretur ; ita ferè nobiscum egit Christus, dum dixit : *Petite & accipietis* ; ita nos docet mater nostra Ecclesia, tam sæpè in petitionibus suis repetendo : *Per Dominum nostram JESUM Christum.*

Proprium est Patrum, qui divitiis

Et cujusdam alterius

vitiis abundant, optare sibi superesse liberos, in quos illas transfundant: ita Christum libenter baptismi & pœnitentiæ Sacramento novos quodammodo filios acquirere ait S. Macarius; ut de gratiarum suarum thesauris, quos tam copiosos morte suâ comparavit, illos locupletet; & dum non ditescunt, illorum culpæ negligentiaq; id esse tribuendum.

Hom. 2.

8.

Et P. Balthazar Alvarez.
In ejus
vita c. 39.

P. Balthazar Alvarez sequentibus considerationibus velut de cælo inter meditandum immisissimum in modum ad fiduciam in Christo collocandam animatum se sensit. Si aliquis, aiebat, te offendisset, & culpam suam agnosceret, & ad omnem se satisfactionem offerret, ac inde futurum emendationem promitteret; rem tibi gratâ faceret, & si tuo ad id auxilio opus haberet, illudq; rogaret, per libenter impenderes. Præterea si ab illo plurimum diligi optares, tecumq; velles ut arctam firmatq; iniret amicitiam: si ad hoc tuo subsidio egeret, illudq; à te etiam atque etiam flagitaret; continuò illud largireris, quia illum amas, & ab illo singulariter amari desideras: an non tantumdem de Christo tibi polliceris, qui amore tui mortuus est, & paratior est ad suas gratias tibi erogandas, quàm tu ad illas petendas, & optandas.

S. Chrysoströmus ad fiduciam obtinendâ remissionis peccatorum hac similitudine nos excitat: Si aliquis debitorem suum ob decem obolos compingeret in carcerem; & superveniens amicus potens & dives, non tantum illos decem obolos pro incarcerato persolveret; sed majorem auri & argenti summam pro illo deponebat, illumq; è carcere eductum & magnifico currui impostum in domum suam deduceret, decem obolorum debitum amplius illi nocere non posset: ita nobiscum egit Christus, qui tantum amplius persolvit, quàm debiti nostri ratio exigebat, quantum aquæ guttulam oceani vastitas excedit.

Neque hîc se continuit Christi erga nos liberalitas; sed fecit quod aliquis Monarcha erga pauperem impensè munificus, qui ejus debitis persolutis, insuper apud aliquem amicum ingentem pecuniæ vim seponeret; ut quotiescumque pauper subsidio egeret, & Regis nomine à depositario pecuniam peteret, abundè illi suppeditaretur: Meritò sanè tanta erga pauperem illum Regis humanitas, non tantum in ejus animo amorem erga Regem, sed magnam etiam fiduciam excitaret.

Hæc altè imprimenda memoriæ, & cogitatione frequenter versanda sunt, præsertim ubi animus,

9.
Similitudo
dicitur
luto debi-
tore,
Hom. 10.
in Epist.
ad Rom.

10.
Et alia
ligno ar-
quis in-
tanti.

Ep. 9.

Et Sa-
ronis
cio de
vulne

mus, peccatorum & infirmitatis suæ conscius, & vacillans velut folium aut arundo vento timoris huc illuc agitur: quod B. Franciscus Salez, qui à rebus occurrentibus pios ad virtutem sensus & motus facillè hauriebat, hoc eventu didicisse se narrat. Vidi, inquit, ab aliquo tempore puellâ rusticanam, situlam aquâ plenam capite gestantem, in cuius medio lignum aliquod posuerat: rogavi quid illud lignum ibi ageret: respondit illa, ibi positum fuisse, ut motum aquæ sisteret, ne effunderetur: tum ego mecum ait: Ergo Christi crux in medio cordis mei collocanda est in posterum, ut affectus & motus illius attemperet, & contineat; ne in angores aut mentis perturbaciones se diffundat. Alia epistola hoc ipsum seriò magis inculcat: Ne maneamus, inquit, in nobis, sed mente, intentione & fiduciâ domicilium figamus in aperto latere Christi; nam sine illo nihil possumus, & licet possemus, nollemus tamen aliquid sine illo aggredi: Totum in illo; Totum per illum, Totum cum illo; Totum propter illum habere nos oportet; Totum nostrum ipse est.

11.
Et Salmeronis iudicio de vulnere

Ad hoc valet plurimum pia Patris Salmeronis cogitatio, qui ait, Christum voluisse, demum post mortem sibi lanceâ latus aperiri; ut ostenderet charitatem

suam tormentorum & ipsius lateris Christi, mortis atrocitate extinctam non esse, sed fortiozem morte fuisse, neque velle se propter acceptas injurias à benefaciendo desistere; sed se illis, à quibus tam indignè habitus fuerat, asylum ac locum refugij construere in corde suo, ubi se ab ira Patris æterni, & Justitiæ divinæ pro tanto scelere pœnas repetentis gladio abscondant, inò ut aditum ad gratias, & thesauros, quos moriens acquisivit, per illud panderet: quod ipsum S. Thomas Apostolus nos docuit.

Ubi enim plus mente, quàm manibus in Christi vulnera, & apertum latus ingressus est, exclamavit: *Dominus meus, & Deus meus.* Quibus verbis fidei, amoris, fiduciæque plenissimis, à se quodammodo egreditur, in tam boni Magistri & Domini arbitrium clientelamque totus abijt jam securus. Quid enim timeret sub Domino, Deoque tam potente, tam amante? Dominus aliquis inter homines vel canem suum contra fustem verberantis defendit, & caniculam à Molossi dente protegit: quantò magis Christus contra dæmonum insultus clientes suos tuebitur? Ad Domini jussu latratum cohibet importunus canis, quantò magis ad Christi imperium hostis tartareus in medio nocendi ardore

LIII sub-

subsistet? *Data*, inquit Christus, *mibi est omnis potestas in celo, & in terra*; ut proinde qualibet furia, quantumlibet infesta & minax, cum volet ille, dicere cogatur illud *Isaïæ: Dominus Deus noster sileere nos fecit.*

12. A peccatis nostris auditenda cogitatio.

Platonis discipulus obturare jussit fenestras, è quibus prospectus erat in mare, ne à quiete studijs necessaria à turbulenti & furentis maris intuitu avocaretur: ita à rebus, quæ nos turbant, avertere oculos nos oportet, & in solū Iesum, ejusque vulnera, quæ pacem mundo attulerunt illos convertere. Petrus dum obtutu fixus hæret in Christo, calcat mare; dum oculos in flantem ventum detorquet, submersionis periculum incurrit. Idem solet timidus mortalibus contingere, dum ad discrimen magis, quàm ad Christi tutamen, & potentiam attendunt. Quantum verò ejus vulnera in nos amorem testentur, audiendus est ipse loquens S. Brigittæ, dum illam ad amorem, & fiduciam, sui erga illam amoris testimonio provocare contendit: Tu autem, inquit, filia mea, dilige me toto corde, non sicut filium aut filiam seu parentes, sed plulquam aliquid in mundo: quia ego, qui creavi te, nulli membro meo peperci ad supplicium pro te, & adhuc tantâ charitate animam tuam diligo, ut potius quàm eâ care-

Ad Christi amorem in nos. 1. cap. 1.

rem, adhuc iterum, si possibile esset, pro ea cruci affigerer. Utque eam potentiùs ad utrumque, amorem scilicet & fiduciam, accederet, addit; magis paterer cor meum vulnerari & dividi, quàm te carerem. Simili te amore à Christo velim tibi persuadeas, cum ipse eidem sanctæ dixerit: Talis mihi etiamnum voluntas est, qualis fuit pendenti in cruce; idem enim sum modò, qui tunc fui, quando latroni misericordiam petenti peccata omnia dimissi, & cæli portas aperui.

Hoc ipsum colliges ex ratiocinatione S. Thomæ: qui S. Lucæ verba ista expendens, apud quem Christus dicit: *Congratulamini mihi, quia inveni drachmam quam perdideram.* Notabile, inquit, est, quod non dicit se emisse; sed invenisse, licet pretioso sanguine & asperâ passione genus humanum. (quod per drachmam illam significatur) comparavit; ita scilicet generis humani redemptionem desideravit, ut hoc modo illum posset recuperare, & ad beatitudinem, ad quam creatus erat, revocare inventionem reputavit. Similiter notabile est, quod omnes Angelos convocat ad congratulandum, non drachmæ, nec homini; sed sibi: quasi homo Dei Deus esset, & tota salus divina ab ejus inventionem deperderet: & quasi sine ipso beatus esse non posset.

Hunc

15.
Qgem
metire ex
Dæmonis
odio in
nos.

Hunc Christi erga nos amorem persuadere etiam potest alia ratio à Dæmonis in nos odio petita. Quis enim inficiari audeat odium Dæmonis in hominem, ab amore Christi erga eundem infinitis parasangis superari? Si Diabolus, teste S. Petro, tanquam Leo circuit quærens quem devoret, credendum est attentius vigilare Christum, ut succurrat & protegat: si tantus est ad perdendum hominem ardor in Dæmone, ut dixerit aliquando, si extaret à terra in cælum cuspidibus acutis armata columna, se corpore passibili assumpto lubenter per illam perrepturum vulneribus plagiisque concidendum, ut unicam animulam secum ad inferos pertraheret; quid non ageret Christus, ut unicam ad cælos evehat? Ecce quantam in amico tam sincero, tam potenti, tam erga salutem nostram propenso fidendi materiam habeamus.

Et simili-
tudine ad-
umbra,

Fac filium Regis tanto miserum aliquem amore prosequi, ut in medias flammam insiliat, ut illum semivivulum inde eripiat; imò cum intelligit miserum iudicis sententiâ ad rogam damnatum esse, nec inde liberari posse, nisi ipse licet regis filius flammis illis concremetur; eam libèter conditionem acceptare, & incendio alterius loco consumi. Quis tantam charitatem non admiretur? Quòd

si deinde ille Regis filius virtute divinâ revocaretur ad vitâ; quàm quæso illum amaret, omnibus officijs, & gratiarum actione prosequeretur, miser ille, qui ejus beneficio, & crudeli morte rogam evasit; quàm illi fideret, si in aliquo ejus operâ subsidioque indigeret, præsertim si amorem non mutasse, sed potius auxisse, & materiam illum demonstrandi unde quæere intelligeret? Hæc omnia, si propius aspicias, in Christo singulariter locum habere reperies.

Tertia Columna Spei, & Fidei B. Virgo.

REtè advertit S. Chryso-
stomus, eum, qui ab Imperatore aliquid obtinere desiderat, nec ad illum audeat accedere, ad fratrem Imperatoris, aut alium ex aulicis Imperatori charis se convertere, ut ejus interventu, & favore id impetret, quod intendit: tum verò Imperatorem aulico suo dicere; In tui gratiam, id concedo quod petitur, alteri illi alioquin non daturus: ita nobiscum Deum agere existimemus, cum nobis omni beneficio indignis, ad B. V. aut alterius sancti pro nobis intercedentis preces aliquid à Deo conceditur.

Hom. 4. o-
peis im-
perfeiti.

14.
B. V. Pa-
tuicio.

In annalibus Minorum duarū
L III 2 scala

Quæ est
scala alba.

scalarum fit mentio, unius rubræ & alterius candidæ, atque per hanc, quæ B. V. representabat, securius & facilius in cælum ascendi significatum est, quàm per alteram, qua Christus Mediator simul & Judex designabatur. B. Virgo se Matrem misericordiæ esse, & haberi velle tum S. Dominico, tum alteri ex ordine Cluniacensi testata est. 1. Quia misericordiam ipsam, qui est Christus, orbi peperit, & lacte suo aluit. 2. Quia miserorum Mater est: sicut Pater pauperum dicitur, qui illis affectu patrono prospicit. Quis nostrum est, qui inter miseros se non numerat, imò omnium se miserrimum non agnoscit!

Et peccatorum
advocati.

Vidit aliquando vir singularis virtutis inter Carthusianos Beatam Virginem pro miseris mortalibus apud Filium intercedentem: cumque Christus ipsi responderet mortales ipsos tam salutis suæ esse immemores & incurios, ut misericordiam non peterent: subintulit illa: Etsi non petant, sunt tamen miserabiles, & auxilio indigent, vellentque alicunde succurri; ego verò, quæ misericordiæ Mater sum, illis deesse non possum. Hoc ipsum S. Brigittæ oranti his verbis luculentè ipsa declaravit: Ego sum, inquit, Regina cæli: Ego Mater misericordiæ: Ego justorum gaudium, & aditus peccatorum ad Deum. Nullus

L. 6. c. 10.

est adeò maledictus, qui quamdiu vivit, careat misericordiâ meâ, quia propter me levius tentatur à Dæmonibus quàm alioquin tentaretur. Nullus ita alienatus est à Deo, nisi fuerit omnino maledictus, qui si me invocaverit, non revertatur ad Deum, & habiturus fit misericordiam.

Quantumcumque homo peccaverit, inquit, si ex toto corde, & verâ emendatione ad me reversus fuerit, statim parata sum recipere revertentem: nec attendo quantum peccaverit, sed cum qualis intentione & voluntate redit: Ego vocor ab omnibus Mater misericordiæ, & verè misericordia ejus fecit me misericordem. Ideo miser erit, qui ad misericordiam, cum possit, non accedit: ergo filia veni, & absconde te sub mantello meo. Quis ad tam mollia verba totus non liquecat? Sed audiamus Hugonem de S. Victore, qui in eundem finem audent dicere: Impossibile est, ut Virgo sciat nostras miseras, & non succurrat & S. Bernardum, qui ait, non esse locum, qui ab ejus excludatur misericordia. Cui consentit S. Epiphanius, & S. Ephrem: omnesque sunt in ea sententia; cum Christus in cruce ei S. Joannem tanquam filium assignavit, nos etiam omnes ejus benevolentia commendasse; ac si diceret: Quod pro me, Mater, habes

15.
Cujus mi-
sericordi-
am nemo
non expo-
ritur.

L. 1. c. 11.

Part. 2. in
Cant. 2. in
19. 10.

Tr

19

Pe
ali
do
fa
de

habes commiserationis, id totum in miseros mortales transtunde, eosque filiorum loco habe. Quis in tanti Filij erga nos benignitate, & in tam bonæ Matris erga filium, nosque miseros benevolentia anchoram spei firmam & inconcussam sibi constitutam non putet? Hæc aliâque attentius considerans vir doctus & pius Laurentius à Ponte, ad omnem salutis rem B. Virginis patrocinio committendam ita se animat: Si Maria per peccatores, & ut illos salvet, facta est Mater Dei (neque enim si nemo peccasset, opus erat incarnari Filium Dei) meritò mihi & similibus sublata est desperandi propter peccatorum enormitatem occasio, cum talenobis subsidium sit in promptu. Alterius viri Sancti hæc erat ad B. V. familiaris deprecatio: O Virgo clementissima, quæ novem mensibus Deum misericordiam in utero tuo gestasti, quæ plusquam novem menses lacte tuo pavisti, unde misericordissima effecta es, & multo libentius misericordiam erogas quam parens, lacte gravida pupulo suo ubera porrigat; Tibi sanguinis sui thesauros filius tuus concedidit, ut eos pro libito dispensares: Tu ut sanguis ille pro mortalibus effusus fructum faciat, unice desideras, & procuras, hominibus cum Deo mediatix. Hoc ipsum est, quod uni-

cè à te peto, ut mihi misero Dei misericordiam, & cum illo reconciliationem firmamque usque ad mortem amicitiam impetrare digneris. Ora tu similiter, & votorum compos fies.

Dixit aliquando S. Dominicus in celebri, quam habuit Parisijs, concione; Si omnes Sancti à nobis alieni essent, & ad preces nostras surdi, & adamantini; Mariam tamen semper nobis misericordiam finem expansuram: ipsa etiam B. Alano dixit, jam pridem mundum ob scelera periturum fuisse, nisi precibus suis iratum numen placaret. Hominibus aliquando imaginem B. V. lacrymantem admirantibus, dixit Damon per os energuminae, quæ verbis sacris in eodem templo adjurabatur. Stulti estis qui has lacrymas admiramini; dudum mundus miserabili ruinâ absorptus esset, nisi preces ejus obstitissent.

Quarta Columna Spei.

Promissiones Dei.

SI vir aliquis opulentus, & inter cæteros mirè liberalis in vestibulo domus suæ tabulam appendi juberet, cui inscriptum esset omnibus egenis cujuscumque conditionis, ad eam domum acceden-

L III 3 tibus

17.
Et divinis
promif-
sionibus.

Tim. 2. in l.
1. p. c. 1.

16.
Perituro
aliis mun-
do, nisi ip-
sa interce-
deret.

tibus copiosam eleemosynam donandam : accurrerent procul dubio omnes pauperes, præsertim si opulentum illum hominem in promissis suis serium & fide dignum agnoscerent : Ecce Christus simile quidpiam proclamatur & per præcones suos Evangelistas scripto edici iubet: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Nota verbum *Omnes*, quia neminem ex-

18.
Quomodo occurrendum cogitationibus pusillanimitas.
L. 3. de cons.
Ex iudicio Gersonis.

cludit; neque morbum malumve aliquid excipit; sed omnibus quocumque malo laborantibus levamen promittit: non deest illi ad sublevandum virtus & facultas ipse se promisso voluntario ad id adstringit; mentiri aut fallere non potest, quis ergo verbis eius fidem non habeat? quis de subsidio optimè non speret?

Hinc est quòd doctus ille simul & pius Cancellarius Gerson cogitationibus ad pusillanimitatem aut desperationem nos sollicitantibus respondendum esse dicit, nos velle Deo obedire, qui pluribus sacrae Scripturae locis nos in suo subsidio spem collocare iubet, ac proinde Deum ipsum hoc modo compellendum: *Domine Deus, præcipis, ut in rebus dubiis & calamitosis ad te confugiam, meque totum omniaque mea tibi committam; ecce id modò facio ex intimo corde, meque in clementia tua & bonitatis sinu*

projicio: neque fallax est, neque crudelis præsertim postquam tot promissionibus erga eos, qui in te sperant, fidem tuam obligasti.

Philonen si audis, virum gravissimum & prudentissimum, dicet tibi expertem rationis eum esse, qui in Deo non confidit; eum enim, qui nec ratiocinari potest, nec agnoscere veritatem, rationis compotem minimè habendum; atqui fieri non potest, ut qui Dei bonitatem, potentiam, sapientiamque, uti par est, apprehendit, is in Deo fiduciam non collocet; addo ego, qui ad eius in promissis fidelitatem attendit, habere in illa firmissimum spei fundamentum.

Egregiè pluribus in locis animos nostros ad æterna speranda ex promissionum Dei consideratione erigit S. Augustinus. Quoniam peregrinamur, inquit, miser adhuc sumus, & quo redituri sumus in spe beati, & quo cum redierimus in re beati. O beati! Putamus erimus nos sic? Quid sumus, ut ibi simus: mortales, projecti, abjecti, terra & cinis: sed qui promissit, omnipotens est. Erigat se humana fragilitas, non dicat: Non ero, qui promissit, Deus est, venit ut promitteret, apparuit hominibus, venit suscipere mortem nostram, promittere vitam tuam: attulit nobis de illa regione bona, & in regione nostra per-

Et Phil.
L. 1. de
deus

Phil. 1. 11

Et S. Augustinus

pertulit mala : promisit tamen nobis quòd ibi futuri simus unde venit, & ait: *Pater volo, ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum.* Non credis? crede, crede, plus est, quod fecit, quàm quod promisit : incredibilis est, quòd mortuus est æternus, quàm, ut in æternum vivat mortalis : jam quod incredibilis tenemus : Non est victurus mortalis in æternum, propter quem mortuus est qui vivit in æternum?

Ep. 351.
20.
Ex S. Bernardi.
Adolescens nobilis Hugo nomine, invitis parentibus, Clara-vallem avolarat, hunc dum per epistolam instruit S. Bernardus, hæc adfert inter alia : Quantum potes, confabulationes hospitem declinato, quæ dum aurem implent, evacuunt mentem, disce orare Deum, disce supplices oculos in cælum erigere, & Patri misericordiarum miserabilem faciem representare in omni necessitate: impium est sentire de Deo, quòd continere possit super te viscera sua, & avertere aurem tuam à singultu tuo, vel clamore; & quare hoc? quia promisit? *Invoca me, & ego exaudiam te.* In his Dei promissis etiam pro temporalibus spem esse collocandam ostendit B. Apollonius, qui famis tempore iussit sportas, è quibus panes pro Monachorum refectioe desumebantur, adferri in medium; & audientibus omnibus fratribus, & populi multitudine dixit ma-

gnà voce : Nunquid non potens est manus Domini hæc multiplicare? Hæc dicit Spiritus sanctus: *In vit. PP. fol. 463. & 750.*

Non deficiet panis in istis sportis donec de frugibus novis omnes satiemur; quòd & factum : unde commotior diabolus ei apparens, dixit : Nunquid Elias es tu, aut unus ex Prophetis, & Apostolis, qui hæc facere ausus es? Ad quem Apollonius : Quid enim? an non Prophetæ & Apostoli homines fuerunt qui nobis hæc in Deum fidem tradiderunt? an verò tunc illis præsens aderat Deus, nunc autem absens est, & peregrinè profectus est? absit : Deus omnipotens est, & quæ potest, semper potest.

III. DISSERTATIO.

De actionibus perfectè concinnandis.

§. I.

Quàm multæ actiones nullius aut parvi sint pretij.

Actiones nostræ triplicis sunt generis. I. Aliquæ sunt actiones alicujus virtutis : ut orare, Sacramenta obire, jejunare, stipem erogare, corpus macerare, con-

I.
Actiones triplicis generis.

con-